

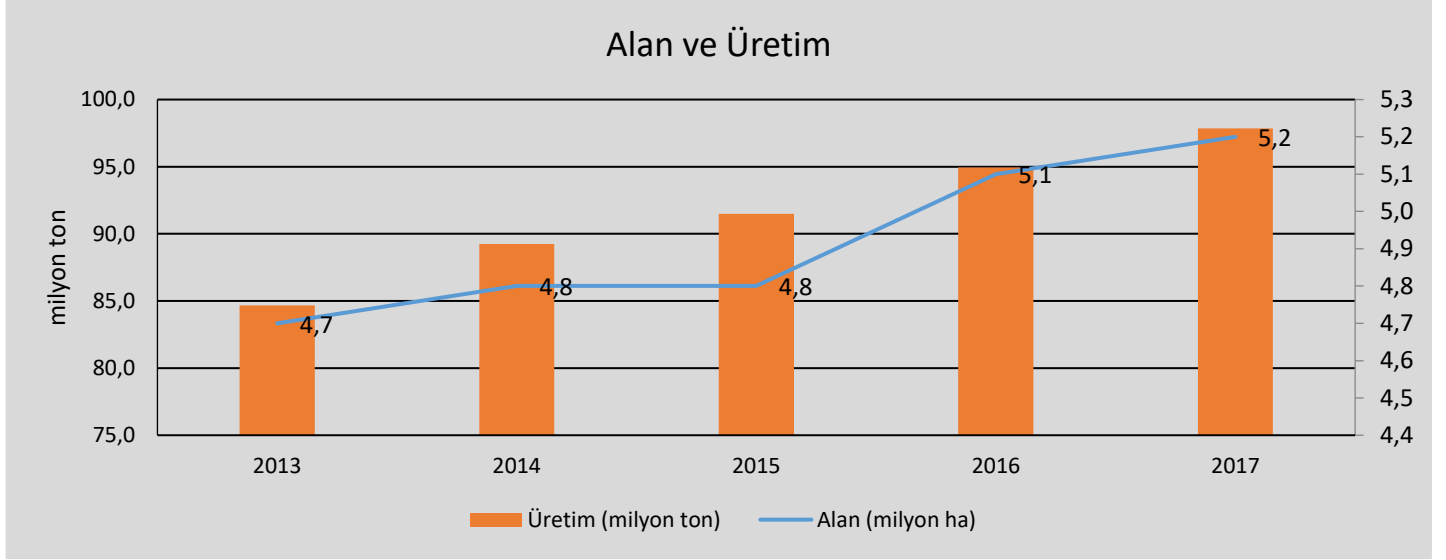

ÜRÜN MASALARI SOĞAN BÜLTENİ

Sayı: 3

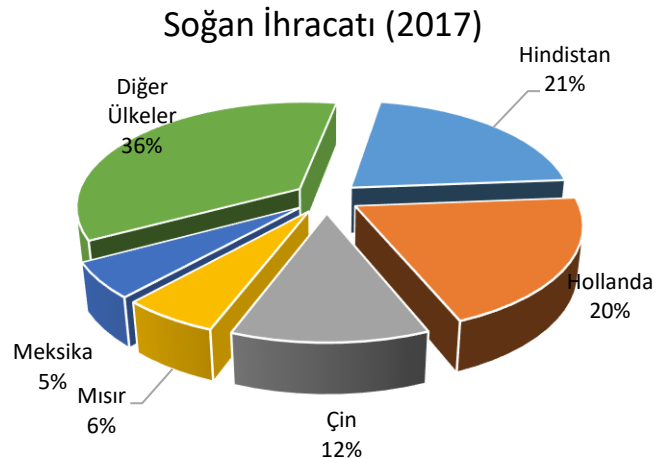
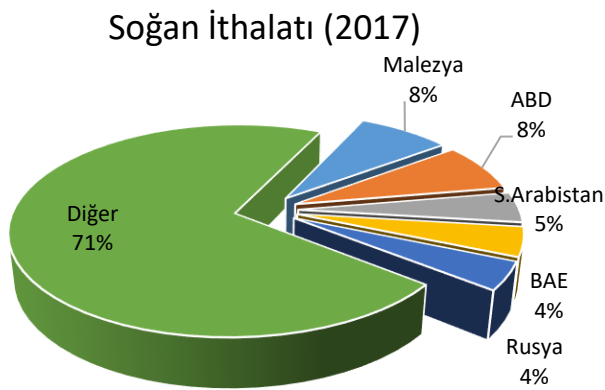
ŞUBAT 2020

DÜNYADA SOĞAN

Kaynak: FAO

Dünya’da 2017 yılında soğan üretimi; 142 ülkede, **5,2 milyon ha** alanda, yaklaşık **98 milyon ton** olarak gerçekleşmiştir. Üretim genel olarak artış eğiliminde olup, bir önceki yıla göre alanda %2,3, üretimde ise %3,1 artış olmuştur. FAO 2017 yılı verileri ile Türkiye, dünya kuru soğan ekim alanında 10.sırada yer alırken, üretimde 7. sırada yer almaktadır. Dünya kuru soğan verimi 1.881 kg/da iken ülkemizde 3.128 kg/da olup dünya ortalamasından yüksektir.

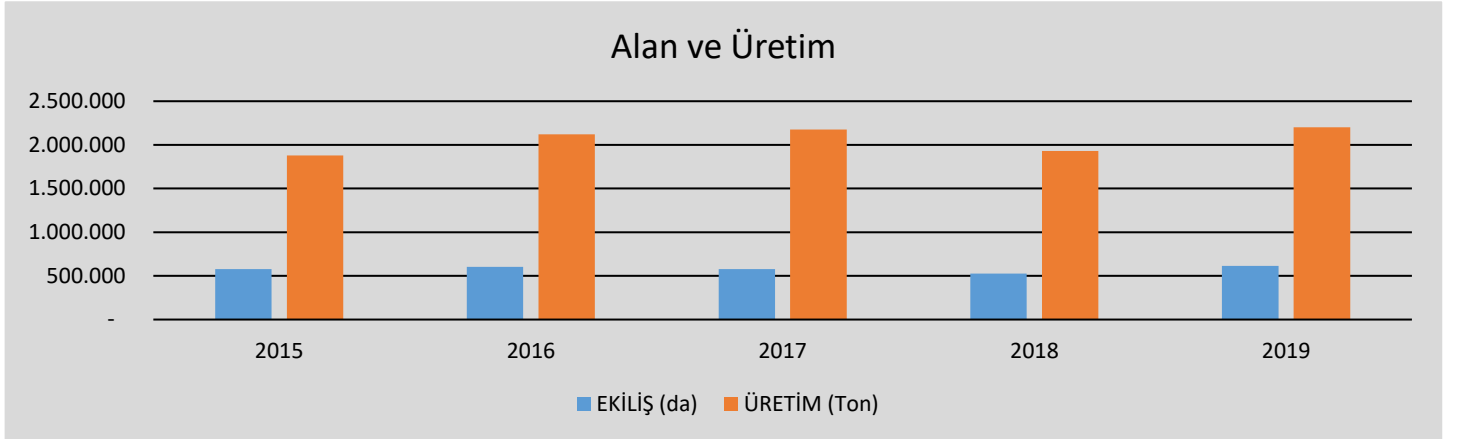
Kaynak: FAO

Dünya dış ticaretine konu kuru soğan **ticaret hacmi** 2017 yılında miktar olarak **15 milyon ton**, parasal değer olarak da **6 milyar \$** büyüklüğe sahiptir. Dünya ticaretine konu kuru soğanın 2017 yılında ortalama **ton fiyatı 393 \$** olmuştur. 2017 yılında Dünya kuru soğan **ihracat miktarı 7,7 milyon ton** ile **3 milyar \$** olmuştur. Kuru soğan **ithalat miktarı** ise **7,4 milyon ton** ile **3 milyar \$** olmuştur. FAO'nun 2017 yılı verileri ile Hindistan, Hollanda, Çin ve Mısır kuru soğan **ihracatının %59'unu gerçekleştirmiştir**. Türkiye 248 bin ton ihracatla 8. sırada yer almaktadır.

En önemli ihracatçı olan Hindistan 2019 yılında yaşadığı Muson afetleri ve yıl içerisindeki olumsuz hava koşulları nedeni ile öncelikle ülke ihtiyacını karşılamak için Eylül ayında **ihracatı** durdurmuş ardından da Kasım ayında **ithalat** yapmaya başlamıştır.

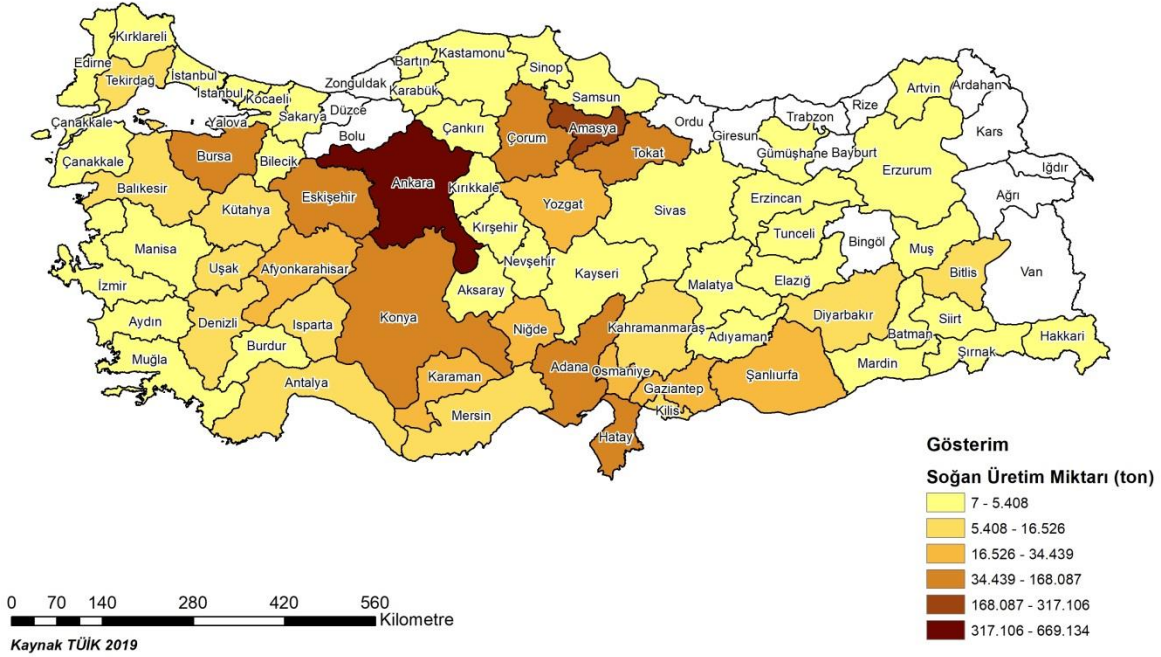
Malezya 582 bin ton ile dünya kuru soğan ithalatında ilk sırada yer almaktadır. ABD 550 bin ton ithalat ile 2 inci sırayı alırken, S. Arabistan 340 bin tonluk ithalatı ile 3 üncü sırada yer almıştır. Ortalama kuru soğan dünya fiyatları **2019 Ocak ayı 936 \$/ton** olarak gerçekleşmektedir.

TÜRKİYE'DE SOĞAN

Kaynak: TÜİK

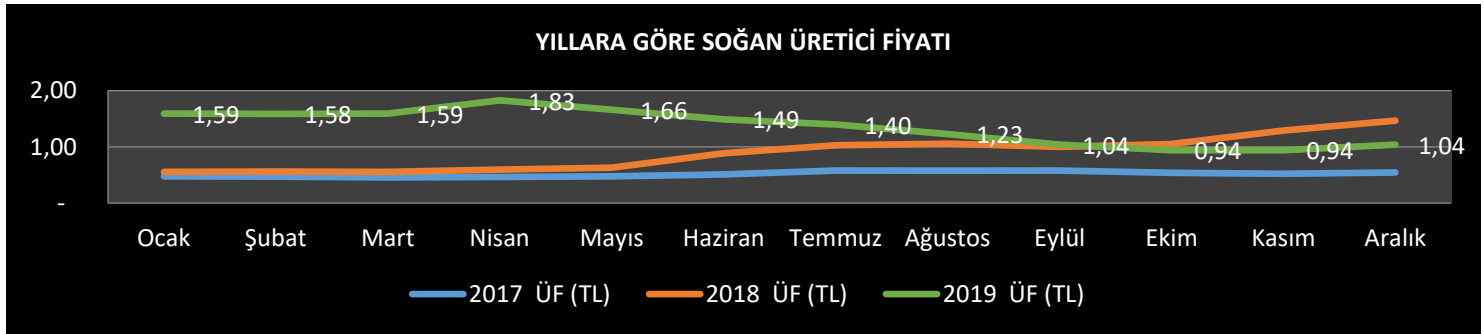
Hemen her bölgemizde kuru soğan tarımı yapılmakla birlikte, İç Anadolu'nun Orta kuzey bölümü, Orta Karadeniz ve erkenci olarak da Akdeniz Bölgelerinde üretimlerin yoğunlaştığı görülmektedir. Türkiye'de 2019 yılında **61.358 hektar** alanda **2,2 milyon ton** kuru soğan üretimi gerçekleşmiştir. Dokuz ilimiz kuru soğan üretiminin **% 84**'ünü, ekim yapılan alanların da **%76**'sını oluşturmaktadır. Kuru soğan ekim alanı en geniş olan il, **138 bin dekar (%23) ile Ankara**'dır. Ankara'yı **Amasya, Çorum, Adana ve Eskişehir** izlemektedir. Yeterlilik derecesi **% 108,2** ve kişi başına tüketim **22,4 kg**'dır. (TÜİK, 2017/2018)

YURT DIŞI VE YURT İÇİ FİYATLAR

Ülkeler	Toptan Fiyatı (\$/ton)*	Ülkeler	Toptan Fiyatı (\$/ton)*	Ülkeler	Toptan Fiyatı (\$/ton)*	Ülkeler	Toptan Fiyatı (\$/ton)*
ABD	1.260	Polonya	630	Hindistan	790	Türkiye	140
Fransa	1020	Çin	300	İran	60	Mısır	300

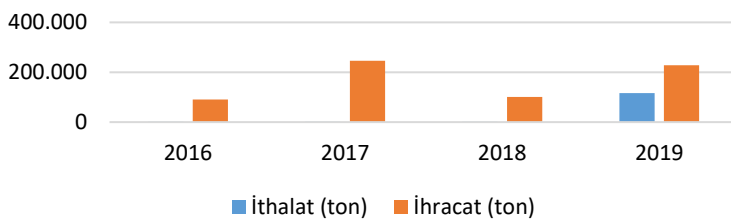
Kaynak: tridge.com, * 2020 Şubat

Kaynak: TÜİK

DIŞ TİCARET

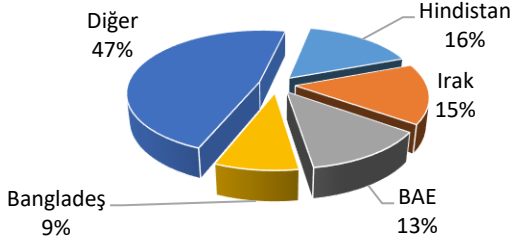
Türkiye Soğan İthalat ve İhracatı

Kaynak: TÜİK

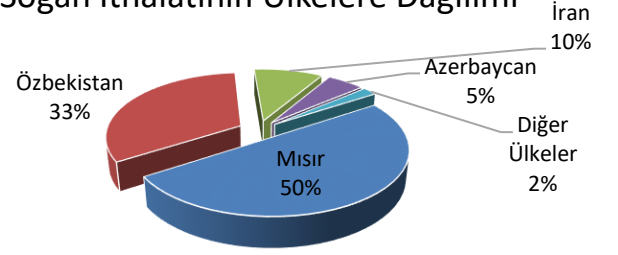
Üretim miktarımız dikkate alındığında, kuru soğanda kendine yeten ve ihracatçı konumunda bir ülkeyiz. Genel olarak ithalatımız önemsenmeyecek miktarlarda olmasına karşın, 2018 yılı bu konuda ekstrem bir yıl olmuştur. **Kuru Soğan ithalatı gümrük vergi oranı %49,5 tir.**

Soğan İhracatının Ülkelere Dağılımı

Kaynak: TÜİK2019,GTİP 70310190011

Soğan İthalatının Ülkelere Dağılımı

SOĞAN DESTEKLEMELERİ

Mazot Desteği (TL/da)	Gübre Desteği (TL/da)	Toprak Analiz Desteği	Organik Tarım Desteği	
			Bireysel Sertifika (TL/da)	Grup Sertifikası (TL/da)
17	4	40	40	20

DEĞERLENDİRME

Soğan, üretici ve tüketici fiyatı en fazla dalgalanma gösteren ürünlerin başında gelmektedir.

Üreticinin üretim kararını bir önceki yıl fiyatları belirlemektedir. Yani **Soğanda üretimi; bir önceki yıl fiyatları belirlemektedir.**

Soğan ihracatımızın taze olarak yapılması yerine katma değeri yüksek olan dondurulmuş ve işlenmiş ürün olarak teşvik edilmesi ve yönlendirilmesi ülkemiz ekonomisi açısından önem arz etmektedir.

2019 yılı, 2018 yılında soğanda yaşanan fiyat artışına bağlı olarak üreticilerimizin soğana yönelimi ve ikliminde elverişli olması nedeni ile oldukça verimli bir yıl olmuştur. 2019 yılında 2,2 milyon ton üretim gerçekleşmiştir. Ülke ihtiyacımız göz önüne alındığında turfanda soğanın üretimi olan 2020 yılı Mayıs ayına kadar yeterli olacağı değerlendirilmektedir.

07 Ocak 2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan "İhracatı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ" ile kuru soğan **ihracı ön izne bağlı mallar** listesine eklenmiştir.

Alınan bu karar ihracat nedeniyle ülkemizde arz açığı oluşmaması, dış talebin iç piyasa fiyatlarını etkilememesi ve tüketici fiyatlarında dalgalanma yaşanmaması amacıyla ihracatın ön izne bağlanmasıdır.

Bu çerçevede ihracata herhangi bir yasaklama getirilmemiş olup, ülkemizin üretim, tüketim, stok, ihtiyaç ve yurt içi-yurt dışı piyasa fiyatlarının düzenli olarak takip edilerek, söz konusu ürünün ihracatı ön izne bağlanmıştır.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr